

شرح نوآوری ها و نارسایی های قانون کاهش مجازات

حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹

www.ketab.ir

مولفان:

دکتر یحیی کاظمی رمدانی

رحیم یونسی زرینی

فاطمه درویشی سوچلمانی

۱۴۰۰

پیش گفتار:

در دهه های اخیر، با مطالعات صورت گرفته در علم کیفر شناسی و نهادینه شدن مفاهیم حقوق بشری خصوصاً حق آزادی انسان، اجرای مجازات حبس به لحاظ آثار زیان بار آن بر مرتکب جرم، خانواده او و کل جامعه و از طرفی عدم کارکردهای اصلاحی و عدم موفقیت در بازسازی اجتماعی مجرم، با محدودیت هایی همراه شده است. با وجود اینکه، سیاست حبس زدایی یکی از اولویت های اصلی نظام محسوب می گردد ولیکن قوانین موضوعه در این حوزه علیرغم کلیه تلاش های صورت گرفته نتوانسته است موثر واقع شود و زندانهای ما با افزایش جمعیت کیفری مواجه می باشند. از این روست که سیاست تقنینی ایران از جنبه های مختلف در زمینه کاهش جمعیت کیفری زندانیان، دچار کاستی ها و نارسایی های مختلف و متعددی شده است.

قانون کاهش مجازات حبس تعزیری در سال ۱۳۹۹ هرچند به دلیل شتاب زدگی در تصویب آن مورد انتقادات واقع شده، بارقه هایی از امید را در راستای رفع برخی از نارسایی های تقنینی پیشین ایجاد نموده است.

بهره مندی از ویژگی هایی نظیر تقلیل یا تبدیل مجازات حبس برخی عناوین مجرمانه خاص، افزایش اختیارات محاکم در اعمال تخفیف مجازات، تبدیل حبس های ابد غیر حدی به حبس درجه یک، توسعه امکان تعلیق اجرای مجازات، توسعه جرایم قابل گذشت،

توسعه جایگزین های حبس در موارد تعدد جرم و الزامی بودن استدلال و استناد در تعیین حبس به بیش از حداقل مجازات قانونی در زمره این اقدامات مطلوب و راهگشا در قانون فوق الذکر است.

با این وجود سیاست تقنینی ناظر بر حبس زدایی در قانون کاهش مجازات حبس تعزیری، هنوز با برخی نارسایی ها به مانند عدم ارائه معیار و ضابطه جهت تشخیص جرایم مشابه، عدم توجه به جایگاه برخی مسئولان در قابل گذشت تلقی نمودن جرایم علیه آنان، بی دقتی های تقنینی، وجود تعارضات مشهود در مواد قانونی اصلاحی با برخی مواد دیگر، عدم استفاده از ظرفیت نهادهای ارفاقی کاربردی و نیز عدم توجه به کارکرد بازدارندگی مجازات رو به رو می باشد که امید بسیار به رفع آن ها در اصلاحات تقنینی آینده وجود دارد.

مؤلفان

دکتر یحیی کاظمی رمدانی، رحیم یونسی زرینی، فاطمه درویشی سوچلمانی